

QUÁN TRIỆT TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ TỰ PHÊ BÌNH VÀ PHÊ BÌNH TRONG SINH HOẠT CHI BỘ HIỆN NAY

 LÊ THỊ HỒNG NHIÊN*

Ngày nhận: 20/2/2019

Ngày phản biện: 15/4/2019

Ngày duyệt đăng: 24/5/2019

Tóm tắt: Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất quan tâm đến vấn đề tự phê bình và phê bình. Người cho rằng việc thường xuyên và nghiêm chỉnh thực hiện tự phê bình và phê bình là phương pháp căn bản để củng cố và phát triển sự đoàn kết và thống nhất trong Đảng, tự phê bình và phê bình còn là vũ khí sắc bén giúp cho mỗi cán bộ, đảng viên phát huy ưu điểm và thành tích, khắc phục, sửa chữa khuyết điểm, sai lầm, giúp nhau cùng tiến bộ; từ đó nâng cao đạo đức cách mạng, để xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền trong sạch. Thấm nhuần tư tưởng ấy, trong giai đoạn hiện nay, Đảng ta rất coi trọng và đồng thời thực hiện tốt vấn đề tự phê bình và phê bình, xem đây là một trong là một trong những nguyên tắc về tổ chức và hoạt động của Đảng, là quy luật tồn tại và phát triển của Đảng nhất là trong sinh hoạt chi bộ.

Từ khóa: Tự phê bình, phê bình, xây dựng, sinh hoạt chi bộ

APPLYING HO CHI MINH'S THOUGHT TO SELF - CRITICISM AND CRITICISM IN THE CURRENT CELL SPENDING ACTIVITIES

Abstract: Birth time, President Ho Chi Minh was very interested in self-criticism and criticism. He believes that regular and serious implementation of self-criticism and criticism is the basic method to strengthen and develop unity and unity in the Party, self-criticism and criticism is also a sharp weapon to help for each cadre, party member promotes advantages and achievements, overcome, corrects shortcomings, mistakes and helps each other to progress; thereby improving revolutionary morality, to build the Party and build a clean government. Imbued with that thought, in the current period, our Party attaches great importance to and simultaneously performs the issue of self-criticism and criticism, considering this as one of the principles of organization and operation of The Party, which is the Party's existence and development law, especially in the Party cell activities.

Keywords: Self-criticism, criticize, build, party cell activities.

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về tự phê bình và phê bình

Có thể nói, trong tư duy của Chủ tịch Hồ Chí Minh về các nguyên tắc hoạt động của tổ chức Đảng, thì nguyên tắc tự phê bình và phê bình chiếm vị trí rất đặc biệt. Người luôn luôn tâm niệm rằng muốn tạo được sự đoàn kết và nhất trí cao về tư tưởng chính trị trong một tổ chức, nhất là tổ chức Đảng thì tự phê bình và phê bình là cách thức không thể thiếu. Người luôn nhấn mạnh rằng, phê bình và tự phê bình cần thiết đối với tổ chức Đảng, cán bộ đảng viên, các tổ chức, đoàn thể cách mạng nói chung, không khác gì như không khí cần thiết cho con người. Theo Người, đối với Đảng cách mạng thì phải thực hiện đoàn kết Đảng bằng đấu tranh nội bộ và tự phê bình và phê bình là phương thuốc quan trọng và

hiệu nghiệm nhất để chữa các chứng bệnh như tham ô, hủ hoá, tham lam, lười biếng, hiếu danh, kiêu ngạo, kéo bè kéo cánh, cá nhân chủ nghĩa, xu nịnh, a dua, chủ quan, ích kỷ, xa rời quần chúng,... Tự phê bình và phê bình không những giúp cho Đảng mau trưởng thành và phát triển mà còn là quy luật phát triển của Đảng Mác - Lênin, là phương pháp căn bản để tăng cường đoàn kết thống nhất trong Đảng, là vũ khí sắc bén để giúp cho mỗi cán bộ, đảng viên phát huy ưu điểm, khắc phục khuyết điểm, nâng cao đạo đức cách mạng.

Trước hết, nói đến tự phê bình, Hồ Chí Minh cho rằng tự phê bình: "Là thật thà nhận, công khai nhận trước mặt mọi người những khuyết điểm của mình để tìm cách sửa chữa"¹. Như vậy, tự phê bình là việc thừa nhận sai lầm, khuyết điểm của bản thân trước

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb.CTQG, Hà Nội, 2011, tập 7, tr. 80

* Trường Chính trị Phạm Hùng tỉnh Vĩnh Long

mọi người để từ đó tìm cách khắc phục, sửa chữa những sai lầm khuyết điểm của mình. Hồ Chí Minh còn cho rằng, tự phê bình không những là một việc cần thiết đối với mỗi người mà đây còn là một công việc cần thiết đối với người cách mạng vì “những người cách mạng càng phải kiên quyết thực hành *tự phê bình*. Không thực hành *tự phê bình*, thì không xứng đáng là người cách mạng”². Người cũng đã từng ví việc tự phê bình có tầm quan trọng đối với Đảng, với người cán bộ cách mạng như việc mài dao cho sắc, luyện vàng cho trong, lọc nước cho sạch:

“Dao có mài, mới sắc.

Vàng có thui, mới trong.

Nước có lọc, mới sạch.

Người có *tự phê bình*, mới tiến bộ. Đảng cũng thế”³

Song trên thực tế, vấn đề tự phê bình là một vấn đề rất khó thực hiện và không phải ai cũng có thể thực hành được. Về vấn đề này, Hồ Chí Minh lý giải: “Khó là vì người ta hay có lòng tự ái. Thừa nhận cái sai, cái dốt, cái kém của mình, thì sợ mất thể diện, mất uy tín, mất địa vị”. Tuy nhiên, nếu chỉ vì lòng tự ái mà bản thân lại không dám thừa nhận sai lầm và khuyết điểm của mình thì đó được xem là một sự tự ái đại dột. Hồ Chí Minh cũng đã chỉ ra rất rõ sự nguy hiểm của lòng tự ái, của việc giấu cái sai, cái kém của mình: “Đó là lòng tự ái đại dột, khác nào có bệnh mà giấu bệnh. Giấu bệnh thì bệnh ngày càng nặng, đến khi quá nặng không chữa được nữa thì chết. Giấu khuyết điểm thì khuyết điểm ngày càng to, đến khi quá to, không sửa chữa được nữa, thì mọi việc đều hỏng”⁴.

Đối với Hồ Chí Minh vì tự phê bình là sửa chữa, để tiến bộ nên việc tự phê bình phải được tiến hành thường xuyên, phải thật thà và phải triệt để. Tự phê bình thường xuyên nghĩa là ngày nào cũng phải tự phê bình, giống như ngày nào cũng phải ăn, ngày nào cũng phải rửa mặt. Cụ thể, Người nhấn mạnh: “Ngày nào cũng phải ăn cho khỏi đói, rửa mặt cho khỏi bẩn, thì ngày nào cũng phải tự phê bình cho khỏi sai lầm”⁵. Hồ Chí Minh còn cho rằng, việc tự phê bình và sửa chữa khuyết điểm có khi dễ, nhưng có khi cũng khó khăn, do vậy đó là một cuộc đấu tranh, cuộc đấu tranh với chính mình và chỉ khi chiến thắng được bản thân thì mới mong chiến thắng được kẻ thù. Người chỉ ra rằng: “Tự mình không đánh thắng được khuyết điểm của mình, mà muốn đánh thắng kẻ địch, tự mình không cải tạo được mình, mà muốn cải tạo xã hội, thì thật là vô lý. Vì vậy, người cách mạng nhất định phải thật thà tự phê bình và kiên quyết chữa khuyết điểm”⁶.

Trong quan điểm của Hồ Chí Minh, tự phê bình bao giờ cũng gắn với phê bình. Khi nói đến vấn đề phê bình, bằng những câu từ rất ngắn gọn, rất cô đọng nhưng Người đã giúp cho chúng ta hiểu một cách đầy đủ về phê bình. Theo Hồ Chí Minh, phê bình tức là nói thật. Người nhấn mạnh: Thuốc đắng thì dã tật, nói thật thì được việc. Nói thật tức là phê bình. Như vậy, với Hồ Chí Minh, phê bình là một phương thuốc; thuốc thì dùng để chữa bệnh. Khuyết điểm cũng là một chứng bệnh. Do đó, phê bình là thuốc để chữa bệnh khuyết điểm.

Trong cuốn “*Sửa đổi lối làm việc*” xuất bản lần đầu vào tháng 10-1947, Người dành hẳn mục đầu tiên trong sáu mục để bàn về phê bình và sửa chữa. Trước hết, Người bàn về mục đích của việc phê bình: “Mục đích phê bình cốt để giúp nhau sửa chữa, giúp nhau tiến bộ. Cốt để sửa đổi cách làm việc cho tốt hơn, đúng hơn. Cốt đoàn kết và thống nhất nội bộ”⁷. Và vì phê bình là cốt để giúp nhau sửa chữa khuyết điểm, cho nên *thái độ* của người phê bình phải thành khẩn, nghiêm trang, đúng mực. Phải vạch rõ vì sao có khuyết điểm ấy, nó sẽ có kết quả xấu như thế nào, dùng phương pháp gì để sửa chữa. Người còn đặc biệt lưu ý, khi thực hiện phê bình thì không nên nói mỉa mai hay phê bình cho có, phê bình một cách qua loa và tuyệt nhiên càng không nên lúc phê bình thì không nói những lại nói sau lưng. Cụ thể, trong phê bình: Tuyệt đối không nên có ý mỉa mai, bới móc, báo thù. Không nên phê bình lấy lệ. Càng không nên “trước mặt không nói, xoi mói sau lưng”⁸.

Từ mục đích hết sức cụ thể, rõ ràng, minh bạch như thế, Người cũng đã chỉ ra cách thức phê bình: “Phê bình mình cũng như phê bình người, phải ráo riết, triệt để, thật thà, không nể nang, không thêm bớt. Phải vạch rõ cả ưu điểm và khuyết điểm. Đồng thời chớ dùng những lời mỉa mai, chua cay, thâm độc. Phê bình việc làm chứ không phải phê bình người”⁹. Đây là một quan điểm nhân văn, xuyên suốt của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Khi nêu lên điều này, Người dường như đã dự liệu tình huống một số người, đứng trước khuyết điểm của đồng chí, đồng đội thì “như đối với hổ mang, thuồng luồng”, nhân “giậu đổ, bìm leo” bới móc, xúc phạm đến nhân phẩm, cuộc sống đồng chí. Như vậy, với Hồ Chí Minh, cũng giống như tự phê bình, phê bình là một điều thật sự cần

^{2, 3, 4} Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. CTQG, Hà Nội, 2011, tập 7, tr. 80

⁵ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. CTQG, Hà Nội, 2011, tập 7, tr. 82

⁶ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. CTQG, Hà Nội, 2011, tập 7, tr. 82

⁷ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. CTQG, Hà Nội, 2011, tập 5, tr. 272

⁸ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. CTQG, Hà Nội, 2011, tập 7, tr. 114

⁹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. CTQG, Hà Nội, 2011, tập 5, tr. 272

thiết trong mỗi con người và cần phải làm thường xuyên vì phê bình không những giúp nhau cùng tiến bộ, để mỗi người sửa chữa khuyết điểm mà phê bình còn là quyền lợi và là nhiệm vụ của mọi người, là thực hành dân chủ. Sở dĩ với Hồ Chí Minh, phê bình chính là thực hành dân chủ bởi vì: cấp dưới có quyền phê bình cấp trên. Nhân dân có quyền phê bình cán bộ, phê bình chính quyền, Đảng và các đoàn thể. Mọi người có quyền phê bình nhau để cùng nhau tiến bộ. Cũng tại bài viết cho chuyên mục *Sửa đổi lối làm việc* của báo *Sự thật*, Hồ Chí Minh lại một lần nữa nhấn mạnh về tính dân chủ trong thực hiện phê bình, cụ thể: “việc phê bình phải từ trên xuống và từ dưới lên. Cấp trên phê bình, chưa đủ. Đồng chí, đồng sự phê bình, chưa đủ. Phải hoan nghênh quần chúng phê bình nữa, thì sự phê bình mới hoàn toàn”¹⁰.

Có thể nói, với Hồ Chí Minh, tự phê bình và phê bình là công việc thường xuyên. Nếu ngừng tự phê bình và phê bình tức là ngừng tiến bộ, tức là thoái bộ. Song, Hồ Chí Minh cho rằng, việc thực hiện phê bình và tự phê bình không thể thực hiện theo kiểu chiến dịch, phong trào mà phải tiến hành liên tục, khiến cho việc này trở thành nền nếp tự nhiên, như việc rửa mặt mỗi ngày. Người viết: “Mỗi cán bộ, mỗi đảng viên hàng ngày phải tự kiểm điểm, tự phê bình, tự sửa chữa như mỗi ngày phải rửa mặt. Được như thế thì trong Đảng sẽ không có bệnh mà Đảng sẽ mạnh khỏe vô cùng”¹¹. Cụ thể, tháng 5-1966, khi bổ sung bản Di chúc đã đánh máy từ năm 1965, Người viết thêm vào đoạn căn dặn “Trong Đảng phải thực hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình là cách tốt nhất để củng cố và phát triển sự đoàn kết và thống nhất của Đảng. Phải có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau”.

Tự phê bình và phê bình còn là cơ sở để xây dựng khối đoàn kết, thống nhất trong Đảng, là quy luật phát triển của Đảng. Tự phê bình là tự đánh giá những mạnh, yếu của bản thân làm cơ sở cho người khác đóng góp, tham gia ý kiến giúp sửa chữa khuyết điểm, phát huy ưu điểm. Phê bình là việc tham gia góp ý kiến với người khác, vạch rõ ưu điểm, khuyết điểm và cách thức sửa chữa để tiến bộ mãi. Người chỉ rõ: Trong sinh hoạt và hoạt động thực tiễn ai cũng có ưu, khuyết điểm, có cái hay, cái dở, cái tiên tiến và cái lạc hậu... ở mức độ khác nhau. Vì vậy, cần động viên, khuyến khích làm cho phần tốt phát huy nảy nở, còn những thói hư tật xấu không có đất sinh sôi mà mất dần đi. Người chỉ rõ rằng: “Trong bao nhiêu năm hoạt động bí mật, dù bị bọn thực dân khủng bố gắt gao, và Đảng ta gặp rất nhiều khó khăn nguy hiểm, nhưng Đảng ta ngày càng phát triển,

càng mạnh mẽ, và đã lãnh đạo nhân dân làm cách mạng thành công, kháng chiến thắng lợi. Đó là vì Đảng ta khéo dùng cái vũ khí sắc bén phê bình và tự phê bình”¹².

Như vậy, với Chủ tịch Hồ Chí Minh, thì tự phê bình và phê bình là một công việc rất hệ trọng, có tác dụng to lớn trong việc xây dựng, chỉnh đốn Đảng và bồi dưỡng tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ đảng viên. Công việc đó phải làm thường xuyên, nghiêm túc, thật thà, tới nơi tới chốn, không dễ dãi, xuê xoa trong các tổ chức của Đảng và trong mỗi cán bộ đảng viên; đồng thời lắng nghe, tiếp thụ sự phê bình, góp ý của quần chúng nhân dân. Tự phê bình và phê bình thể hiện tinh thần tiên phong gương mẫu và tính chiến đấu của Đảng và của mỗi cán bộ đảng viên. Chính vì coi trọng vai trò của tự phê bình và phê bình, đồng thời gương mẫu thực hiện chủ trương này, Bác Hồ là mẫu mực cao đẹp của đạo đức Cần, Kiệm, Liêm, Chính, Chí công vô tư, trở thành vị lãnh tụ vĩ đại của Đảng và dân tộc, được nhân dân ta vô cùng kính trọng, biết ơn và tin tưởng, đoàn kết đi theo Người làm cách mạng thành công.

2. Quán triệt tư tưởng tự phê bình và phê bình của Hồ Chí Minh trong sinh hoạt chi bộ hiện nay

Như chúng ta đã biết, sinh hoạt chi bộ là hoạt động quan trọng của chi bộ, tác động đến quá trình lãnh đạo của Đảng và quá trình nhận thức của mỗi đảng viên trên các lĩnh vực của đời sống xã hội. Do đó, nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ thực chất là nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức Đảng. Cho nên, sinh hoạt chi bộ được xem là một trong những hoạt động chủ yếu của chi bộ. Không sinh hoạt chi bộ, xem như chi bộ ngưng hoạt động. Sinh hoạt chi bộ có vai trò tác dụng to lớn đối với xây dựng Đảng, tăng cường sự đoàn kết thống nhất trong Đảng; là diễn đàn phát huy dân chủ, tính sáng tạo và nâng cao trình độ mọi mặt của đảng viên. Tuy nhiên, sinh hoạt chi bộ chỉ thật sự phát huy vai trò, ý nghĩa và thật sự có hiệu quả khi trong quá trình tổ chức sinh hoạt, chi bộ làm tốt công tác tự phê bình và phê bình.

Có thể nói, trong giai đoạn hiện nay tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về tự phê bình và phê bình nhất là trong sinh hoạt chi bộ vẫn còn có ý nghĩa hết sức lớn lao và mang một triết lý sâu sắc đối với công tác xây dựng đảng của Đảng ta. Bởi lẽ, Đảng ta có

¹⁰ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb.CTQG, Hà Nội, 2011, tập 6, tr. 53

¹¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb.CTQG, Hà Nội, 2011, tập 15, tr. 279

¹² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb.CTQG, Hà Nội, 2011, tập 11, tr. 608

thể tồn tại, phát triển và ngày càng lớn mạnh như ngày nay là vì Đảng luôn coi tự phê bình và phê bình là một trong những quy luật cơ bản trong quá trình phát triển của Đảng. Cụ thể, Đảng ta đã chỉ rõ: “Phải làm cho vũ khí tự phê bình và phê bình, nhất là phê bình từ dưới lên, thật sự trở thành vũ khí sắc bén của toàn Đảng, làm cho tự phê bình và phê bình thật sự là một quy luật phát triển của Đảng”¹³.

Thực hiện Kết luận số 18-KL/TW, ngày 22/9/2017 của Ban Bí thư khóa XII về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 10-CT/TW của Ban Bí thư khóa X “Về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ” trong tình hình mới, ngày 06 tháng 7 năm 2018 Ban Tổ chức Trung ương đã ban hành hướng dẫn Số: 12-HD/BTCTW hướng dẫn một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, trong đó có nội dung quy định về khung tiêu chí đánh giá chất lượng sinh hoạt chi bộ như sau:

- Tỷ lệ đảng viên dự sinh hoạt chi bộ:

Đảng viên dự sinh hoạt đạt tỷ lệ trên 85% và không có đảng viên vắng mặt không có lý do hoặc đảng viên vắng mặt có lý do quá 03 lần liên tiếp trong năm (trừ trường hợp được miễn công tác, sinh hoạt đảng theo quy định và đảng viên trong lực lượng vũ trang làm nhiệm vụ đặc biệt).

- Về Công tác chuẩn bị sinh hoạt chi bộ:

Bí thư hoặc phó bí thư chi bộ trực tiếp chuẩn bị nội dung sinh hoạt.

Họp chi ủy (bí thư, phó bí thư ở những nơi không có chi ủy) trước khi sinh hoạt chi bộ.

Nội dung sinh hoạt được chuẩn bị đúng, đủ theo hướng dẫn của cấp ủy cấp trên; xác định được nội dung trọng tâm cần trao đổi, thảo luận để chi bộ lãnh đạo, chỉ đạo giải quyết kịp thời, nhất là những vấn đề mới nổi lên có tính cấp bách ở địa phương, cơ quan, đơn vị.

Xây dựng dự thảo nghị quyết của chi bộ.

- Tổ chức sinh hoạt chi bộ:

Thời điểm tổ chức sinh hoạt đúng quy định của cấp ủy có thẩm quyền.

Thực hiện đầy đủ nội dung, trình tự buổi sinh hoạt chi bộ theo quy định. Phương pháp điều hành của người chủ trì sinh hoạt, hiệu quả.

Có biểu dương đảng viên tiêu biểu trong tháng; nhắc nhở, phê bình đảng viên chưa hoàn thành nhiệm vụ được giao, đảng viên không thực hiện đúng cam kết tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu hằng năm hoặc có khuyết điểm trong thực hiện chủ trương, nghị quyết, chỉ thị, quy định của Đảng và cấp ủy cấp trên nhưng chưa đến mức phải xử lý kỷ luật (nếu có).

Có nhiều đảng viên tham gia phát biểu ý kiến.

Thời gian sinh hoạt chi bộ: Phải bảo đảm từ 90 phút trở lên. Nếu kết hợp sinh hoạt chuyên đề với sinh hoạt chi bộ thường kỳ trong cùng một buổi thì phải bảo đảm thời gian tối thiểu 120 phút. Đối với chi bộ có quá ít đảng viên thì cấp ủy có thẩm quyền quy định cụ thể thời gian sinh hoạt.

Sổ biên bản sinh hoạt chi bộ ghi chép đầy đủ diễn biến của buổi sinh hoạt và được lưu giữ, bảo quản lâu dài để làm tài liệu tham khảo, giáo dục truyền thống cho đảng viên.

- Thực hiện nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt đảng:

Thực hiện đúng nguyên tắc tập trung dân chủ trong sinh hoạt chi bộ.

Chi ủy, đảng viên nghiêm túc, thực sự cầu thị khi tự phê bình và phê bình.

Sinh hoạt bảo đảm tính lãnh đạo, tính giáo dục, tính chiến đấu. Cương quyết chống bệnh thành tích, dĩ hòa vi quý, nể nang, né tránh, ngại va chạm, thấy đúng không dám bảo vệ, thấy sai không dám đấu tranh.

Căn cứ vào quy định của Đảng Cộng sản Việt Nam về sinh hoạt chi bộ theo tinh thần hướng dẫn số 12-HD/BTCTW cũng như xuất phát từ thực tế của việc thực hiện tự phê bình và phê bình trong các tổ chức cơ sở đảng thời gian qua, hướng tới để tiếp tục thực hiện công tác phê và tự phê cũng như làm cho công tác này thật sự có hiệu quả, mang tính thiết thực, đi vào chiều sâu, cần tập trung một số nội dung như sau:

Một là, tiếp tục nâng cao nhận thức, đề cao tinh thần trách nhiệm trong tự phê bình và phê bình của các cán bộ, đảng viên trong sinh hoạt chi bộ.

Trên thực tế, sở dĩ trong thời gian qua, vấn đề tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt chi bộ còn chưa thật sự phát huy hiệu quả, thay vào đó là hiện tượng nể nang, ngại va chạm, thậm chí phê bình như kiểu không phê bình, phê bình cho có là do nhiều cán bộ, đảng viên chưa nhận thức được hết ý nghĩa và tầm quan trọng của công tác phê và tự phê. Tự phê bình và phê bình chỉ có thể đem lại hiệu quả thiết thực khi cấp ủy đảng các cấp có nhận thức đúng và tổ chức thực hiện nghiêm túc ở cấp mình. Nhận thức không đúng nguyên tắc tự phê bình và phê bình thể hiện có sự buông lỏng, coi nhẹ hoặc hình thức trong sinh hoạt đảng.

Hai là, chi bộ cần quan tâm chỉ đạo các đồng chí cán bộ, đảng viên trong chi bộ nghiêm cứu, học tập

¹³ Đảng Cộng sản Việt Nam: Báo cáo tổng kết công tác xây dựng Đảng và sửa đổi Điều lệ Đảng (tại Đại hội IV), Nxb. Sự thật, H.1977, tr.97.

để hiểu đầy đủ, sâu sắc nội dung ý nghĩa của việc phê bình và phê bình trong Đảng, giúp đỡ đảng viên nâng cao bản lĩnh chính trị trong sinh hoạt Đảng, trong đấu tranh chống các biểu hiện tiêu cực, đồng thời tạo cho đảng viên trong chi bộ có ý thức, nghiêm túc trong tự phê bình và phê bình.

Để có thể thực hiện đúng, có chất lượng và bảo tính hiệu quả trong tự phê bình và phê bình thì cấp ủy đảng cần trang bị cho cán bộ, đảng viên của mình đầy đủ những kiến thức, thông tin cần thiết. Bởi vì, sự bất cập về trình độ kiến thức, thiếu thông tin hoặc thông tin sai lệch của cán bộ, đảng viên sẽ hạn chế rất nhiều đến chất lượng tự phê bình và phê bình. Cung cấp thông tin đầy đủ, chính xác cho cán bộ, đảng viên để mọi người vừa có đủ bản lĩnh, dũng khí, hiểu biết, vừa có cái tâm trong sáng, trung thực, dám bảo vệ cái đúng, phê phán cái sai, làm cho ý kiến phê bình của mình được chính xác, có hàm lượng trí tuệ và có tính thuyết phục cao. Khắc phục tình trạng bưng bít sự thật, không dám công khai hoặc thông tin sai lệch làm ảnh hưởng đến hiệu quả của tự phê bình và phê bình.

Ba là, phát huy vai trò gương mẫu của người đứng đầu trong sinh hoạt chi bộ.

Để đảm bảo cho sinh hoạt chi bộ diễn ra theo đúng tinh thần khách quan, có hiệu quả, có chất lượng thì người đứng đầu trong cơ quan, đơn vị phải là những người không “ưa nịnh”, biết tiếp thu, lắng nghe những ý kiến góp ý thẳng thắn từ đồng chí, đồng nghiệp mà không mất lòng, không để tâm và có ý tư thù, trập dập người góp ý, phê bình mình. Có như vậy phê bình mới trở về với đúng nghĩa của nó mà không bị biến tướng thành “phê bình nịnh”.

Bốn là, thực hiện tốt việc kiểm tra, giám sát kết quả thực hiện tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt chi bộ.

Công tác kiểm tra, giám sát thuộc chức năng lãnh đạo của Đảng, là nội dung quan trọng bảo đảm nghị quyết của Đảng thực hiện có hiệu quả trên thực tế. Để thực hiện tốt nội dung này, các cấp ủy, chi bộ cần có kế hoạch kiểm tra, giám sát cụ thể đối với từng chi bộ trong Đảng bộ mình. Nội dung cần gắn chặt kết quả thực hiện tự phê bình và phê bình với phát huy vai trò tiên phong gương mẫu của cán bộ, đảng viên trước tổ chức Đảng và quần chúng. Duy trì nền nếp chế độ, nguyên tắc, thủ tục, nội dung và thực hiện dân chủ trong tự phê bình và phê bình, nhận thức thái độ, động cơ trách nhiệm trong tự phê bình và phê bình, tính đấu tranh để xây dựng chi bộ... Qua

kiểm tra cần chỉ ra những hạn chế, khuyết điểm, kịp khắc phục những khâu yếu, mặt yếu và đề ra các giải pháp giúp cấp ủy, chi bộ và đảng viên tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, góp phần nâng cao chất lượng tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt và hoạt động của chi bộ.

Năm là, cần phải phát hiện kịp thời và xử lý nghiêm những trường hợp sai phạm liên quan đến cá nhân, tổ chức có những biểu hiện và hành vi trù dập những người làm công tác phê bình cũng như cần phải đổi mới nội dung và hình thức tự phê bình và phê bình của cán bộ, đảng viên theo hướng dân chủ, thẳng thắn, khách quan. □

Tài liệu tham khảo

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb.CTQG, Hà Nội, 2011, tập 5.
2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb.CTQG, Hà Nội, 2011, tập 6.
3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb.CTQG, Hà Nội, 2011, tập 7.
4. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb.CTQG, Hà Nội, 2011, tập 11.
5. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb.CTQG, Hà Nội, 2011, tập 15.
6. Đảng Cộng sản Việt Nam: Báo cáo tổng kết công tác xây dựng Đảng và sửa đổi Điều lệ Đảng (tại Đại hội IV), Nxb. Sự thật, H.1977.

CƠ HỘI VÀ THÁCH THỨC ĐỐI VỚI...

(Tiếp theo trang 41)

các DN vẫn chưa có cơ chế thống nhất trong hợp tác, xây dựng, thiết kế cơ sở hạ tầng mạng, do đó tình trạng nhiều DN đầu tư cơ sở hạ tầng giống nhau, thiết bị không đồng bộ, cùng kinh doanh một loại hình dịch vụ đã tạo ra một thị trường phân tán, gây lãng phí ngân sách, lãng phí về tài nguyên số, gây khó khăn cho công tác quản lý của cơ quan chức năng. □

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Công thương (2017), “Kỷ yếu diễn đàn cách mạng công nghiệp 4.0”.
2. Trần Thị Vân Hoa (2018), “*Cách mạng công nghiệp 4.0 - Vấn đề đặt ra cho phát triển kinh tế xã hội và hội nhập quốc tế của Việt Nam*”, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
3. Đại học Lao động xã hội - Cơ sở 2 (2019), “*Tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đến quan hệ lao động và chất lượng việc làm trong doanh nghiệp FDI Việt Nam hiện nay*”, Nxb. Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh.
4. Tổng cục Thống kê, Điều tra Lao động - Việc làm, 2017
5. <http://www.dankinhte.vn/khai-quat-tinh-hinh-phat-trien-cua-cac-doanh-nghiep-viet-nam/> [cập nhật 15h00 ngày 21/5/2019].
6. <http://thoibaotaichinhvietnam.vn/pages/kinh-doanh/2018-02-06/ca-nuoc-co-561064-doanh-nghiep-dang-hoat-dong-53582.aspx> [cập nhật 15h00 ngày 21/5/2019].